

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Charlotte Bromar

Tekniska nämnden

Återrapportering av uppdrag om trafiksäkerhetshöjande åtgärder längs med cykelstråket Mörby Centrum - Invernesskorset

Ärendet

Tekniska nämnden beslutade den 28 augusti 2024 (§ 94) att utreda trafiksäkerhetsåtgärder längs cykelstråket Mörby centrum–Invernesskorset, och en riskbedömning återrapporterades den 12 juni 2025 (§ 75). Översynen visar att höga cykelhastigheter, begränsad sikt i korsningspunkter samt konflikter mellan gående och cyklister påverkar trafiksäkerheten och den upplevda tryggheten längs sträckan.

I ärendet föreslås att en kombination av åtgärder genomförs. Mindre åtgärder, såsom tydligare vägmålning, kompletterad skyltning och informationsinsatser, kan genomföras inom ramen för ordinarie trafiksäkerhetsarbete. Mer omfattande åtgärder, exempelvis möjlig breddning eller separering av gång- och cykelbanor samt signalreglering i korsningspunkter, bedöms kräva fördjupade utredningar innan beslut kan fattas, då dessa åtgärder innebär större ingrepp och kostnader.

Åtgärderna kompletterar varandra och bedöms sammantaget kunna stärka trafiksäkerheten och skapa en mer förutsägbar och trygg miljö för både cyklister och gående.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden noterar informationen och lägger återrapporteringen till handlingarna.
Uppdraget enligt tekniska nämndens beslut av den 28 augusti 2024 (§ 94) anses vara genomfört i den del som avser att rapportera åtgärdsförslag utifrån tidigare bedömning av olycksrisker längs cykelstråket.
2. Tekniska nämnden uppdrar åt samhällsutvecklingsförvaltningen att ta fram utredning för mer omfattande trafiksäkerhetshöjande åtgärder som beskrivs i tjänsteutlåtande, daterat 2025-11-27.
Utredningen ska återrapporteras till nämnden senast under kvartal två 2026.

Bakgrund

Tekniska nämnden beslutade den 28 augusti 2024 (§ 94) att uppdraga åt samhällsutvecklingsförvaltningen att utreda åtgärder för att öka

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Charlotte Bromar

trafiksäkerheten längs sträckan Mörby centrum–Invernesskorset. Enligt beslutet skulle förslaget innehålla både tids- och kostnadsuppskattning. Den 12 juni 2025 (§ 75) återrporterades en riskbedömning till nämnden. I samband med detta beslutade nämnden att, i anslutning till planerad exploatering i området, analysera behovet av och föreslå nödvändiga trafiksäkerhetsåtgärder längs det berörda cykelstråket.

Sträckan innefattar flera riskmoment där olika trafikslag möts, vilket motiverar behovet av en samlad översyn av trafiksituationen. Parallellt med denna utredning pågår en planerad ombyggnation av Invernesskorset, vilket kommer att bidra till en säkrare trafikmiljö på den platsen. För att säkerställa en helhetssyn ska Invernesskorsningens omdaning ses i ett större sammanhang och med en samlad bild över hela den aktuella sträckan.

Cykelstråket mellan Mörby centrum och Invernesskorset trafikeras dagligen av ett stort antal cyklister. Sträckan är del av Region Stockholms regionala cykelstråk och syftar till att främja cykelpendling, vilket bidrar till folkhälsa och minskad klimatpåverkan. Vid kommunens mätpunkter registrerades totalt 622 048 cykelpassager under 2024, vilket visar att stråket nyttjas frekvent.

Längs sträckan har höga cykelhastigheter uppmärksammats. Dessa upplevs påverka trafiksäkerheten och tryggheten, särskilt för gående. Konflikter kan uppstå i korsningspunkter, vilket ökar risken för olyckor. Cykelöverfarterna vid Skogsslingan, Invernessvägen och Danderyds sjukhus är av äldre standard och har begränsad sikt.

Enligt olycksstatistik från Strada rapporterades en singelolycka med cykel under 2024. Statistiken ger viss vägledning, men många incidenter utan faktisk olycka registreras inte och kan därför inte avläsas i systemet.

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Mot bakgrund av den genomförda riskbedömningen har förvaltningen gjort en översyn av stråket och identifierat både fysiska och beteendepåverkande åtgärder. Åtgärderna syftar till att öka trafiksäkerheten och tydliggöra interaktionen mellan trafikslagen.

Föreslagna åtgärder:

Mindre omfattande fysiska åtgärder

- Uppdatering av väglinjemålning i cykelbanan för att tydliggöra bredder och förstärka cykelsymboler
- Uppdatering av korsningspunkter med vägmålning och skyltning för ökad tydlighet
- Kompletterande skyltning, exempelvis ”Cykla varsamt” eller ”Sakta ner” på utvalda delar av stråket
- Tillfälliga hastighetsmätningar för att kartlägga faktisk cykelhastighet
- Tillfällig drönarfilmning för att kartlägga gång- och cykelflöden längs hela sträckan

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Charlotte Bromar

Beteendepåverkande åtgärder

- Informationskampanj via kommunens digitala kanaler för att uppmärksamma trafiksäkerhet och rekommenderad hastighet för cyklister

Mer omfattande åtgärder som kräver fördjupade utredningar

- Fördjupad översyn av gång- och cykelbanans bredd samt möjligheter till breddning och/eller separering mellan gående och cyklister
- Införande av permanenta cykelräknare som kontinuerligt mäter antal passager och hastigheter
- Hastighetstavlor med rekommenderad cykelhastighet
- Ny regional cykelvägvisning i samverkan med angränsande kommuner
- Signalreglering av korsningspunkter där trafikflödena är särskilt komplexa
- Anläggning av planskildhet för cykel längs stråket

Utöver ovanstående åtgärder behöver även andra pågående och planerade utredningar beaktas i uppstärkningen av cykelstråket. Detta gäller utvecklingsprojektet i östra Mörbylund och vid sjukhusområdet samt resultatet från en tidigare utredning av Invernesskorsningen. Denna utredning kommer att integreras i helhetsbedömningen, då Invernesskorsningen utgör en central del av stråket.

Tidsplan: För de åtgärder som är av mindre omfattande karaktär samt för beteendepåverkande åtgärder så ryms dessa inom ramen för de ordinarie trafiksäkerhetsarbete och är genomförbara inom ramen för trafikbudget för år 2026. För de åtgärder som är av mer fördjupande karaktär och kräver utredning och projektering så kommer dessa att initialt utredas och därefter eventuellt genomföras i senare års trafiksäkerhetsarbete. Förslagsvis utreds dessa 2026 och genomförs kommande åren.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att trafiksäkerheten längs cykelstråket behöver förstärkas. Den upplevda otryggheten i kombination med riskmoment kopplade till höga hastigheter, begränsad sikt och konflikter mellan trafikslag motiverar att åtgärder vidtas. De föreslagna mindre och beteendepåverkande åtgärderna kan genomföras inom ramen för förvaltningens ordinarie trafiksäkerhetsarbete och förväntas ge en omedelbar förbättring av tydlighet och trygghet längs stråket.

De mer omfattande åtgärderna bedöms ha potential att långsiktigt förbättra framkomlighet och säkerhet, men kräver fördjupade utredningar innan beslut fattas, då dessa kan innebära större ingrepp i infrastrukturen samt högre investeringskostnader. Samlat bedöms åtgärds paketet kunna bemöta de identifierade riskerna och bidra till en säkrare och mer förutsägbart trafiksituation för både cyklister och gående.

Datum
2025-11-27**Diarienummer**
TN 2024/0669

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Charlotte Bromar

För föreslagna utredningar gällande signalreglering av korsningspunkter och anläggning av planskildget samt vid ett eventuellt införande av sådana åtgärder krävs en separat budget, då förvaltningen bedömer att den totala kostanden inte inryms inom den befintliga budgeten för trafiksäkerhetsarbete.

Konsekvenser för barn och unga

Höga cykelhastigheter, begränsad sikt och konflikter mellan gående och cyklister innebär en förhöjd risk för olyckor på sträckan, särskilt för barn som går eller cyklar till skola, fritidsaktiviteter eller kollektivtrafik. I ärendet föreslås åtgärder som syftar till att öka tydlighet och trygghet i trafikmiljön samt, på sikt, utreda mer omfattande lösningar för en säkrare utformning.

Genom att vidta åtgärder som stärker säkerheten längs stråket beaktas barnets bästa i enlighet med barnkonventionens artikel 3, samt barnets rätt till skydd mot skador enligt artikel 19. Åtgärderna bedöms därmed bidra till att minska risken för att barn utsätts för farliga trafiksituationer.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna mindre omfattande åtgärderna kan genomföras inom befintlig budget för trafiksäkerhetsarbete. Mer omfattande åtgärder bedöms kräva ytterligare resurser och analyseras vidare inom den fortsatta utredningen innan eventuellt beslut om finansiering och genomförande.

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Jan Lundberg
Park- och gatuchef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Återrapportering av uppdrag om trafiksäkerhetshöjande åtgärder längs med cykelstråket Mörby Centrum - Invernesskorset
2. Tekniska nämndens beslut, 2025-06-12 § 75
3. Tekniska nämndens beslut, 2025-03-20 § 28
4. Tekniska nämndens beslut, 2024-08-28 § 94
5. Reservation (C), TN 2024-08-28 § 94